juures koos käiakse aega viitmas. Viimasel ajal on Välgi ja M.-Magdaleena Laulu- ja Mängu- ning Rahvaraamatukogu-seltsid noorte huvi endi tegevuse ümber koondanud. Nimetatud seltsid avaldavad üldse õige tagajärjerikast tegevust. M.-Magdaleena seltsil on oma maja näitelava ja -seintega ja laulu- ning mängukoor. Vara Laulu- ja Mängu-seltsil on ka enam kui 1000-köiteline raamatukogu, mida hinnata kasutada lubatakse, noodikogu, muusikariistad jne. Samuti tahab Välgi rahvaraamatukogu-selts oma maja ehitamisele asuda ja üldhariduslisi kursusi ning loenguid korraldada. Agarasti teotsevad ka Kudina ja Saare Põllumeesteselts. Esimesel on ühtlasi rahvaraamatukogu.

M. Kõrts'i foto.

77. joon. Kõrenduse koolimaja.

Kihelkonna elanikud on pea erandita kirjaoskajad ja on saanud vähemalt paariaastase koolihariduse, peale kõige vanema põlve. Kasvava noorsoo harimise eest kannavad hoolt 13 rahvakooli, milledes käib ligikaudu 600 last (77. joon.). Edasiõppimiseks saadetakse lapsi Tartu keskkoolidesse.

Politiliselt on paremini organiseeritud taluperemehed, kes on koondunud valdade viisi põllumeeste kogudeks, kuna tööliste ühisus on ainult Varal, ja sinnagi ei kuulu kõik ümbruskonna töölised. Ühiskondlikud vastolud tulevad avalikuks vallanõukogude valimistel, kuid ei omanda kunagi teravat iseloomu.

Hariduse ja vaimlise elu suhtes on eesotsas Maarja-Magdaleena alevik, kus on suuremad teguvõimsad seltsid, kirik, koolid ja apteek. Arst ja ämmaemand puuduvad.

Tartumaa, lk. 290